

**Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів**

**Рада молодих вчених
Університету митної справи та фінансів**

**«ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ
ТА УПРАВЛІНСЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ
ВИМІРИ СЬОГОДЕННЯ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Том 1

8 листопада 2024 р.

Дніпро

УДК 346.7+658:316.346.36(008)

Організатори конференції: Міністерство освіти і науки України,
Університет митної справи та фінансів,
Рада молодих вчених
Університету митної справи та фінансів

Склад редакційної групи: Бочаров Д. О., Приймаченко Д. В., Ченцов В. В.,
Архирейська Н. В., Губа О. І., Даценко В. В.,
Корнєєв М. В., Ліпинський В. В., Антонова О. В.,
Бондаревська К. В., Борисенко О. П.,
Грачевська Т. О., Григораш О. В., Губа М. О.,
Дерев'янка Т. П., Кодацька Н. О., Лихолат О. А.,
Марценюк О. О., Олексієнко Р. Ю.,
Сохацький А. В., Тertiшник В. М., Фірсов О. Д.,
Щолокова Г. В.

**Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення:
молодіжний погляд :** матеріали міжнародної науково-практичної конференції :
у 2 т. Том 1. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2024. 530 с.

ISBN 978-966-328-229-9

Матеріали науково-практичної конференції, які включені до збірника, присвячені сучасним тенденціям розвитку міжнародних економічних відносин, зміцненню безпеки держав у світовому вимірі; актуальним проблемам верховенства права в державотворенні України; впровадженню інноваційних технологій у публічному управлінні та особливостям трансформації менеджменту в цифровому суспільстві; розвитку інформаційних технологій і захисту інформації, транспортних систем та міжнародної логістики; інноваціям у сфері обліку, аудиту і фінансів у контексті сучасних ризиків та економічних загроз; інформаційно-комунікативним та соціально-психологічним аспектам суспільного життя в умовах війни; а також інноваційним підходам у туризмі та готельно-ресторанній справі.

Збірник матеріалів може становити інтерес для науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, а також фахівців у галузі економіки, права, управління та фінансів.

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ДРУКУЮТЬСЯ МЕТОДОМ ПРЯМОГО
ВІДТВОРЕННЯ ТЕКСТУ, ПОДАНОГО АВТОРАМИ,
ЯКІ НЕСУТЬ ПОВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ЙОГО ФОРМУ І ЗМІСТ**

ISBN 978-966-328-229-9

© Колектив авторів, 2024

© Університет митної справи та фінансів, 2024

Сергієнко Т. І., Капустін М. О. Сутність концепції моніторингу суспільно-політичних процесів у контексті стратегічного сценарію зміцнення державної безпеки	489
Сергієнко Т. І., Коберняк Д. О. Роль стратегічного менеджменту у формуванні безпекової політики	491
Сергієнко Т. І., Курта О. О. Ціннісні орієнтації та механізми реалізації політичної комунікації як стратегічний інструмент зміцнення державної безпеки	493
Сергієнко Т. І., Сластін В. О. Інформаційні війни як фактор формування політичної культури сучасної України: виклики та стратегії зміцнення державної безпеки	495
Солошенко М. О. Вплив інформаційних технологій на процеси кредитування	498
Стрельбицька Т. А. Мотивація персоналу: сучасні виклики та стратегічні підходи для українських підприємств	500
Таранчук С. О. Стратегічні аспекти формування економічної безпеки України у світовому вимірі	502
Тарасюк А. В., Дебелко А. В. Соціальне підприємництво як відповідь громадянського суспільства на сучасні виклики	504
Телятнікова А. Р. Міжнародно-правовий статус Шпіцбергена як виклик регіональній та міжнародній безпеці	506
Удовенко Ю. О. Геополітичні виклики та перспективи Близького Сходу: роль Ізраїлю в сучасному конфлікті та мирних ініціативах	508
Фурманюк І. Г. Механізм міського планування як ключовий напрям відновлення постконфліктних територій	510
Чупілко О. С. Безпека систем управління в економіці в контексті інформаційно-технологічної підтримки	512
Шандова Н. В., Стемковський В. В., Сенчин О. В. Соціальні інвестиції як інструмент системного забезпечення економічної безпеки	514
Шаповал В. А., Мануйленко В. С. Підприємницька активність як чинник безпеки держави	517
Шаранов Р. С. Актуальні проблеми розвитку малого торговельного бізнесу в Україні	519
Шевченко С. В. Конкурентоспроможність підприємства як елемент економічної безпеки країни	521
Школяр С. В., Петкун Ю. А. Стратегічне управління підприємством у динамічному середовищі	523
Шуліка А. В. Актуальні питання запобігання та протидії ухиленню від податків	525
Юрченко Я. М. Проблема захисту цивільного населення в умовах збройних конфліктів	528

Список використаних джерел:

1. Семендяк В. М. Сучасне сприйняття «Принципів наукового менеджменту» Ф. В. Тейлора. *Економіка та суспільство*. 2020. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-40>.
2. Мейо Е. Хоторнський експеримент. URL: <https://studfile.net/preview/5081344/page:6> (дата звернення: 01.11.2024).
3. Гончарова М. Л., Мирошніченко Г. О. Теорія організації : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Суми : Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», 2015. 134 с.
4. Піщуліна О., Юрчишин В., Стецюк П., Міщенко М. Вплив міграційних процесів на перебіг повоєнного відновлення України, міграційну політику ЄС та країн східного партнерства. Центр Разумкова, 2023. С. 111–139.
5. Ozsoy E. An empirical test of Herzberg's two-factor motivation theory. *Marketing and Management of Innovations*. 2019. № 1. С. 11–20. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2019.1-01>

Таранчук С. О.,
аспірант Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
(науковий керівник – Климчук О. В., д.е.н., проф.,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського)

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У СВІТОВОМУ ВИМІРІ

В умовах сьогодення формування системи економічної безпеки України здійснюється під впливом всеохоплюючих процесів економічної глобалізації, що не може кардинально не відобразитися на національних інтересах та стратегічних аспектах соціально-економічного розвитку держави. Глобалізаційні процеси означають якісно новий етап функціонування світової економіки, коли інтеграційні міжнародні економічні взаємозв'язки стають ключовою умовою господарського науково-технічного прогресу та соціально-економічного розвитку. Здійснювана економічна інтеграція призводить до зближення виробничо-господарських механізмів держав, що забезпечується внаслідок процесів зрощування державами конкурентоспроможних національних ринків, формування цілісного прозорого ринкового простору з єдиною валютно-фінансовою та нормативно-правовою системою, а також тісною координацією внутрішньої та зовнішньоекономічної політики відповідних держав-учасників [1, 2].

Наразі необхідно враховувати той факт, що під час розробки концепції економічної безпеки будь-якої держави основоположним виступає поняття «загроза», що є ключовою категорією у переважній більшості зарубіжних досліджень у цій сфері економічної науки. Здійснення обґрунтованої оцінки реальних та потенційних загроз економічній безпеці держави вимагає проведення системного моніторингу макроекономічних явищ і процесів, а також подальшого аналізу їх впливу на рівень економічної безпеки держави [3].

Каталізатором виникнення потенційних загроз економічній безпеці значної кількості високорозвинених країн є їх висока ресурсна залежність від країн-партнерів, зокрема найбільш гострою постає проблема енергетичної залежності. Як наслідок, такі країни знаходять відповідні шляхи вирішення цієї проблеми: диверсифікація джерел надходження сировини, об'єднання країн-імпортерів енергоресурсів, економія традиційних енергоносіїв, пошук відновлюваних джерел енергії, запровадження енергоощадних технологій, створення стратегічних запасів тощо. Відтак у державах з високим рівнем розвитку економіки (США, Японія, країни ЄС) сформувався превентивний підхід до забезпечення системи економічної безпеки держави, де найголовнішим і найскладнішим завданням є прогнозування та попередження загроз [4, 5].

Для цього державне регулювання в енергетичній сфері має охоплювати сукупність різновекторних складових впливу та передбачати створення сприятливих умов для забезпечення процесів саморегулювання розвитку, використовуючи організаційні, економічні та правові механізми впливу. При цьому зменшення ролі держави у розвитку економіки, коли ще не створено ринок і не працюють ринкові механізми, зумовлює погіршення ситуації [6]. Окреслена ситуація доволі схожа із Україною, де відсутність дієвого нормативно-правового регулювання зумовило ескалацію руйнівних процесів у економіці, поглибивши кризові явища у ній. Вихід із такої ситуації вбачається на основі запровадження змішаної економіки, що відзначається оптимальним поєднанням ринкових відносин і державного регулювання, де створюються умови щодо зменшення державної власності, проте зберігається достатня регулююча роль держави.

Таким чином, стратегічні напрями державної політики в сфері економічної безпеки потрібно спрямовувати на мінімізацію виникнення загроз, а не запровадження економічних заходів ситуативного реагування та подолання наслідків від них. Основою такої системи економічної безпеки має бути нормативно-правова база, що регламентує державне регулювання внутрішніх та зовнішньоекономічних операцій, а також здійснює інституціональний захист національних економічних інтересів в умовах глобалізації. Здатність ефективно протидіяти зовнішнім загрозам економічній безпеці створюється лише за умови забезпечення внутрішньої збалансованості національних економічних інтересів та завчасній протидії внутрішнім загрозам економічній безпеці держави. Створення високого

рівня економічної безпеки потрібно здійснювати шляхом зростання рівня конкурентоспроможності національної економіки в ринкових умовах, що здатна зберігати стабільність, рівновагу та пластичність, а також адаптуватися та підтримувати стратегічні темпи економічного зростання в умовах постійного впливу зовнішніх та мінімізації внутрішніх загроз.

Список використаних джерел:

1. Шевченко Л.С., Гриценко О.А., Макуха С.М. та ін. Економічна безпека держави: сутність та напрями формування : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2009. 312 с.
2. Климчук О.В. Управлінські аспекти формування економіко-енергетичної безпеки України на засадах розвитку біоенергетики: монографія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. 576 с.
3. Гаман Н.О. Міжнародний досвід формування економічної безпеки держави: перспективи для України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1264>
4. Климчук О.В., Козловський С.В., Лавров Р.В. Стратегічні аспекти економіко-енергетичної політики України в контексті сталого розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 1. С. 65–76. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-1-65-76>
5. Маргасова В.Г. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки регіону. *Науковий вісник ЧДІЕУ. Регіональна економіка*. 2011. № 1 (9). С. 53–61.
6. Климчук О.В. Принципи формування енергетичної політики України на засадах конкурентоспроможності в умовах економічного розвитку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. Вип. № 7 (11). С. 64–73.

Тарасюк А. В., к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки Херсонського національного технічного університету
Дебелко А. В., студент Херсонського національного технічного університету

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ВІДПОВІДЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Сучасне українське суспільство зіштовхується з численними викликами, такими як військові дії, втрата частини території, економічного та трудового потенціалу, нестабільність. Збереження та забезпечення розвитку економічного потенціалу України, підтримка соціальної стабільності стали пріоритетами українського суспільства. Вирішення економічних та соціальних викликів сьогодення, в умовах воєнного стану, потребує залучення всіх секторів суспільства, включаючи бізнес, державу та громадянське суспільство.